



# เทคนิคการทำคำให้การ

โดย

ปริญญา ฐานะทานต์ไท

## ลักษณะของคำให้การ

- คำให้การ คือ กระบวนพิจารณาที่จำเลย หรือผู้ถูกฟ้องคดี ยื่นเป็นหนังสือต่อศาล
- ยกข้อต่อสู้ และข้อเถียง กล่าวแก้ข้อกล่าวหา ข้ออ้าง ตามคำฟ้องของโจทก์ เพื่อให้กล่าวหา ข้ออ้าง ดังกล่าวตาม คำฟ้องเดิม ฟ้องเพิ่มเติม หรือฟ้องแย้ง



# หลักการให้เหตุผลที่ดี



- ๑. แจ่มแจ้ง ไม่คลุมเครือ (ไม่ได้แจกแจงรายละเอียดให้เห็นชัด)
- ๒. ใช้ภาษาที่ถูกต้อง งดงาม สละสลวย เช่น การกระทำของ ผู้ถูกฟ้องคดีจึงมิใช่การกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย
- ๓. สอดคล้องต้องกัน เช่น ข้อเท็จจริงจึงรับฟังได้ดังตามเหตุผลดั่งที่ให้การมาแล้วในคำให้การข้างต้น
- ๔. ไม่ขัดกับสามัญสำนึก เช่น กล่าวว่าการกระทำที่ละเมิดอาจคาดเห็นได้

# หลักการวิเคราะห์หาเหตุผล



- ๑. การวิเคราะห์หาเหตุผลตามกฎหมาย ตามตัวอักษร

คือการวิเคราะห์จากเนื้อความในกฎหมายโดยตรง และใช้หลักการตีความกฎหมาย ตามตัวอักษร และการตีความในทางกลับกัน

๒. เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์หาเหตุผลตามกฎหมายตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย มีดังนี้

๒.๑. เหตุผลของผู้ร่าง ๒.๒ .ความเป็นธรรม ๒.๓.แนวคำพิพากษา

๒.๔. ทฤษฎีกฎหมาย ๒.๕ .หลักวิชาอื่น ๆ

# ประมวลหลักการต่อสู้คดีของนักนิติศาสตร์



การต่อสู้คดีจะต้อง

๑. กระทำอย่างสุภาพ มิใช่เป็นการต่อสู้ของคู่วิวาท

๒. ต้องอาศัยศิลปะ ฉลาด ไหวพริบรู้เท่าทันฝ่ายตรงข้าม สามารถแสดง  
ฐานะคดีของตน โดยชัดเจน ภาษาสละสลวย แจ่มแจ้ง

๓. ต้องรอบคอบ ยกข้ออ้างให้ชัดเจน สมเหตุสมผล ไม่หละหลวม  
และชั่งน้ำหนักข้อเท็จจริงหลักและย่อย

# การให้เหตุผลที่ผิดหลัก (Fallacy)



- ๑.การให้เหตุผลผิดหลักในแบบแผน(Formal Fallacy)
- ๒.การให้เหตุผลผิดหลักในเนื้อหา (material Fallacy) เช่น ได้ตัวอย่างมาไม่เพียงพอ,อ้างสาเหตุผิด, เหตุและผลไม่ตรงกัน, อ้างคำเปรียบเทียบกับผิด สรุปปัญหาสองประเด็นเข้าข้างตนเอง
- ๓.การให้เหตุผลโดยใช้ความรู้สึกแทนเหตุผล(Psychological Fallacy) เช่น อ้างอาจารย์, อ้างธรรมเนียม, อ้างจำนวน , อ้างความรู้สึกส่วนตัว

# การสืบค้นหลักกฎหมายปกครองจากคำพิพากษา มาประยุกต์ใช้ในการจัดทำคำให้การ



- ปัจจุบัน แนวคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด เป็นบ่อเกิดแห่งกฎหมาย การจัดทำคำให้การจำต้องดำเนินตาม
- หลักทั่วไปในการพิจารณาคดีปกครอง – ศาลมีอำนาจตรวจสอบการกระทำทางปกครองว่าชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ แต่ไม่อาจก้าวล่วงไปใช้อำนาจนั้นแทนหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ได้
- ละเมิดเกิดจากการใช้อำนาจบริหารของรัฐตามรัฐธรรมนูญไม่ใช่การกระทำทางปกครอง ไม่อยู่ในอำนาจศาลปกครอง

# การสืบค้นหลักกฎหมายปกครองจากคำพิพากษา มาประยุกต์ใช้ในการจัดทำคำให้การ (ต่อ ๑)

- หลักนิติกรรมทางปกครองไม่มีผลย้อนหลัง(อ.๖๔-๗๕/๒๕๕๑)
- หลักการใช้ดุลพินิจให้เกิดผลกระทบแก่ประชาชนส่วนใหญ่  
ให้น้อยที่สุด (อ.๕๕/๒๕๕๑) ตามแนวทาง ม.๕๖ พรบ.วิธี  
ปฏิบัติราชการทางปกครอง ๒๕๓๕
- ผลแห่งคำพิพากษาอาจมีผลกระทบต่อบุคคลภายนอกซึ่งไม่ใช่  
คู่กรณีได้( คร.อุทัย / กม.ฝรั่งเศส) (ค.๘๓๐/๒๕๕๐)
- การออกกฎซึ่งก่อให้เกิดความไม่เท่าเทียมกัน โดยไม่มีเหตุผล  
อันรับฟังได้ ขัดต่อ ม.๓๐ รัฐธรรมนูญฯ(ฟ.๑๗/๒๕๕๑)





# การสืบค้นหลักกฎหมายปกครองจากคำพิพากษา นำมาประยุกต์ใช้ในการจัดทำคำให้การ(ต่อ ๒)



- การที่กฎหมายบัญญัติให้ต้องฟ้องคดีภายในกำหนด เป็น “นิติบัญญัติของรัฐ” ไม่อาจตกลงเปลี่ยนแปลงกันเองได้
- กำหนดระยะเวลาฟ้องคดีเป็นเงื่อนไขฟ้องคดี ไม่ใช่อายุความแต่ก็นำเรื่องอายุความสะดุดหยุดลงมาใช้ได้
- แม้ศาลจะมีคำสั่งเรียกบุคคลภายนอก(หน่วยงานเข้ามาเป็นคู่กรณีในคดีละเมิดที่เกิดจากเจ้าหน้าที่) ภายหลังจากวันยื่นฟ้องคดี ก็ถือว่าศาลมีคำสั่งเรียกในวันฟ้องคดีนั้น (อ.๑๐๕ – ๑๐๗/๒๕๔๘)

# การสืบค้นหลักกฎหมายปกครองจากคำพิพากษา มาประยุกต์ใช้ในการจัดทำคำให้การ(ต่อ ๓)



- คำสั่งที่มีลักษณะผิดพลาดชัดเจนร้ายแรง ถือเป็นเหมือนไม่มีการออกคำสั่ง จึงฟ้องคดีได้โดยไม่ต้องอุทธรณ์คำสั่ง
- กรณีกล่าวหาว่าละเลยล่าช้าต่อหน้าที่/ละเมิด ต้องดำเนินการตาม มาตรา ๔๕ วรรคสอง พรบ.จัดตั้งศาลฯ ก่อน
- หลักพิเคราะห์ว่า – หน่วยงาน/เจ้าหน้าที่ ละเมิดต่อเอกชนหรือไม่ ต้องพิเคราะห์เปรียบเทียบระหว่าง”ประโยชน์ส่วนตัวกับประโยชน์สาธารณะ” หากเกิดประโยชน์สาธารณะมากกว่าไม่เป็นละเมิด

# หลักพิจารณาเป้าประสงค์ของคำสั่งทางปกครอง ที่ไม่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน



- คำสั่งลงโทษทางวินัย – มุ่งรักษาวินัย ฝ่าฝืนมีโทษทางวินัย เพื่อให้การบังคับบัญชาและบริการสาธารณะบรรลุผล
- คำพิพากษาทางอาญา – มุ่งปราบปรามการกระทำผิดและเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน
- คำสั่งให้ชดใช้เงินเพื่อละเมิด – มุ่งเยียวยาความเสียหายที่เจ้าหน้าที่ก่อให้เกิดแก่หน่วยงาน โดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง
- (คำสั่งให้ชดใช้เงินเพื่อละเมิดไม่ผูกพันกับผลคดีอาญาหรือผลการสอบสวนลงโทษทางวินัย )

# หลักการกำหนดค่าสินไหมทดแทน ของศาลปกครองสูงสุด



- หลักพิจารณาระดับความร้ายแรงและความเป็นธรรม
- ๑. มิได้มีส่วนร่วมทุจริต แต่รับผิดชอบในฐานะผู้บังคับบัญชาที่มิได้ควบคุมดูแลการปฏิบัติงาน
- ๒. ความผิดพลาดเกิดจากการพยายามสร้างความพึงพอใจให้แก่ประชาชน
- ๓. การทุจริตของผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดจากวิธีที่แยบยล มีการไต่ร่องวางแผนอย่างเป็นระบบ ยากแก่การตรวจพบ
- (กรณีเหล่านี้ให้หักส่วนความรับผิดชอบเจ้าหน้าที่ลงร้อยละ ๓๐)

# หลักการกำหนดค่าสินไหมทดแทนของศาล ปกครองสูงสุด (ต่อ ๑)



- พิจารณาความบกพร่องของหน่วยงานหรือระบบการดำเนินการ  
ส่วนรวม จากพฤติการณ์ดังเช่น
- ๑. มีเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงาน ไม่เต็มอัตรากำลัง
- ๒. มีกฎ ระเบียบ จำนวนมาก แต่ต้องปฏิบัติตามระเบียบต่าง ๆ นั้น  
ในระยะเวลาจำกัด
- ๓. เป็นเรื่องที่ตรวจพบได้ยาก มีการกระทำต่อเนื่องเป็นเวลานาน  
(หักส่วนความรับผิดชอบให้เจ้าหน้าที่ลงอีกร้อยละ ๕๐)

# หลักการกำหนดค่าสินไหมทดแทน ของศาลปกครองสูงสุด (ต่อ ๒)



- คงเหลือค่าเสียหายที่เจ้าหน้าที่(ผู้ฟ้องคดี)และหัวหน้างาน(รวม ๒ คน) ได้รับความเสียหาย ร้อยละ ๒๐ ของความเสียหาย
- ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นที่ละเลยต่อหน้าที่ปล่อยให้เจ้าหน้าที่ในบังคับบัญชาทำละเมิด ได้รับความเสียหาย ร้อยละ ๖๐ (ของร้อยละ ๒๐)
- ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด ที่ละเลยปล่อยให้เจ้าหน้าที่ในบังคับบัญชากระทำละเมิด ได้รับความเสียหาย ร้อยละ ๔๐ (ของร้อยละ ๒๐ )

# การให้การอย่างมีประสิทธิภาพ



- ๑. จะต้องกล่าวแก้ข้อหาตามคำฟ้องได้ครบทุกประเด็น พร้อมด้วยเหตุผลทั้งข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่หักล้างข้อหาได้
- ๒. การตัดฟ้องเป็นหัวใจของคำให้การ ยิ่งกว่าเนื้อหา เพราะหากมีเหตุผลและน้ำหนักจะทำให้ชนะคดีโดยไม่ต้องวินิจฉัยเนื้อหาคดี
- ใช้ข้อความหักล้างที่เหมาะสม เช่น ข้อกล่าวหาไม่มีเหตุผลและน้ำหนักให้ฟังรับฟัง, การเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจึงปราศจากมูลอันจะอ้างกฎหมายได้, ข้อเท็จจริงที่กล่าวหาไม่มีมูลความจริง (หลีกเลี่ยงคำกล่าวหาว่าฟ้องเท็จ) กล่าวหาเรื่องในอนาคตไม่แน่นอน
- ไม่ใช่ถ้อยคำตอบโต้กล่าวหาอีกฝ่ายหนึ่ง นอกเหนือจากประเด็น

# การทำคำให้การที่มีประสิทธิภาพ (ต่อ ๑)



- ไม่ใส่รายละเอียดลงในคำให้การมากเกินไป แต่จัดทำเป็นบัญชีรายละเอียดในประเด็นต่าง ๆ แนบท้ายคำให้การ เช่น ระบุว่าปรากฏตามรายละเอียดความเสียหายท้ายคำให้การ(หมายเลข ๑)
- วิเคราะห์คำให้การด้วยว่า คู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งจะคัดค้านคำให้การว่าอย่างไร และแก้ไขตกเติมปิดกั้นการคัดค้านคำให้การ
- การให้การเพิ่มเติม(ขั้นตอนที่ ๔) คดีปกครอง นอกจากกล่าวแก้คำคัดค้านคำให้การแล้ว ยังสามารถเติมเต็มคำให้การเดิมได้อีกด้วย
- คำให้การจะต้องไม่เปิดเผยช่องโหว่ หรือจุดอ่อนของฐานะคดี

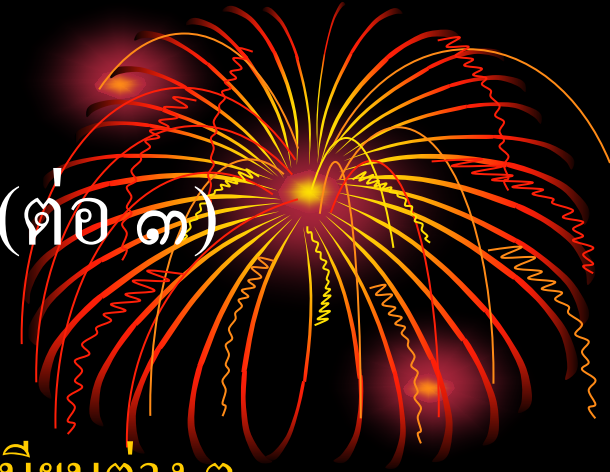


## การทำคำให้การอย่างมีประสิทธิภาพ (ต่อ ๒)

- คำให้การจะต้องอ้างอิงหลักการในกฎหมาย คำพิพากษา สันนิษฐาน ข้อต่อสู้และข้อเถียงด้วย เช่น ความเสียหายเป็นผลโดยตรงจากการกระทำของผู้กระทำละเมิด โดยคาดเห็นความเสียหายได้ หรือไม่ใช่ ความระมัดระวังตามวิสัยและพฤติการณ์แม้แต่น้อยๆ
- ต้องมีวิสัยทัศน์ในการยกเหตุผล เช่นกรณีที่เจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิด ทำให้คดีขาดอายุความอ้างว่าไม่เคยศึกษากฎหมาย ก็อาจเทียบต่อสู้ได้ว่าในเรื่องนั้นวิญญูชนสามารถรู้กฎหมายได้ตามวิสัยและพฤติการณ์ การไม่รู้ของเจ้าหน้าที่จึงเป็นการใช้ความระมัดระวังต่อกว่า มาตรฐานวิญญูชน เป็นประมาทร้ายแรง



# การทำคำให้การอย่างมีประสิทธิภาพ (ต่อ ๓)



- การรวบรวมค้นคว้ากฎหมายคำพิพากษา กฎ ระเบียบต่าง ๆ จำเป็นต้องกระทำให้ครบถ้วนก่อนจัดทำคำให้การ
- สมควรจัดร่างเค้าโครงคำให้การ ก่อนที่จะขยายความเป็นคำให้การฉบับสมบูรณ์
- การให้การที่ผิดไปจากหลักการในคำพิพากษา จะต้องสามารถยกเหตุผลที่อาจหักล้างคำพิพากษาได้
- ตรวจสอบขั้นสุดท้ายว่าให้การต่อสู้ครบประเด็น เนื้อความถูกต้อง

# วิธีการยกข้อต่อสู้ และข้อเถียง ในคำให้การ



๑. ปฏิเสธทั้งสิ้น หรือโดยสิ้นเชิง หรือ
๒. ภาคเสธ โดยยอมรับบางส่วน ปฏิเสธบางส่วน
๓. ปฏิเสธ และฟ้องแย้ง
๔. ยกข้อตัดฟ้อง
๕. หักล้างคำขอท้ายคำฟ้อง
๖. คำขอให้ยกฟ้อง ไม่รับฟ้อง หรือจำหน่ายคดี

# การให้การต่อสู้ประเด็นข้อกฎหมาย



- ๑. บันทึกประเด็นข้อกฎหมายที่จะต่อสู้ในคำให้การทุกประเด็น
- ๒. ค้นคว้ากฎหมายและกฎที่เกี่ยวข้องทุกฉบับ รวมทั้งคำพิพากษาฎีกา คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ความเห็นคกก.กฤษฎีกาที่ยังไม่ถูกหักล้างโดยคำพิพากษา ตลอดจนหลักกฎหมายปกครองที่ศาลปกครองวางบรรทัดฐาน เช่น
- กรณีใดเป็นข้อยกเว้นให้ฟ้องคดีเกินกำหนดได้
- กรณีใดเป็นข้อยกเว้นไม่ต้องอุทธรณ์คำสั่งก่อนฟ้อง

# ถ้อยคำที่ใช้หักล้างข้ออ้างในคำฟ้อง



- - ข้อเท็จจริงตามที่ถูกฟ้องคดีกล่าวอ้างในประเด็นนี้ จึงไม่มีมูล
- - ข้อกล่าวอ้างของผู้ฟ้องคดีจึง ไม่มีน้ำหนักให้ฟังรับฟัง
- - ข้ออ้างของผู้ฟ้องคดี จึงไม่มีน้ำหนักให้นำเชื่อถือ
- - ข้อเรียกร้องของผู้ฟ้องคดี จึงปราศจากมูลอันจะอ้างกฎหมายได้
- - ข้อเท็จจริงที่ถูกฟ้องคดีกล่าวอ้าง จึงขัดแย้งกันเองในสาระสำคัญ
- - ข้อแก้ตัวของผู้ฟ้องคดีจึงฟังไม่ขึ้น
- - ความเดือดร้อนหรือเสียหายของผู้ฟ้องคดีจึงระงับสิ้นไปแล้ว

# ถ้อยคำที่ใช้หักล้างข้ออ้างในคำฟ้อง

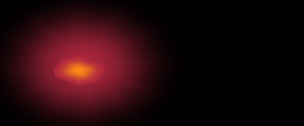


- การกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีจึงไม่ส่งผลกระทบทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย
- การกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีจึงไม่เป็นละเมิดต่อสิทธิของผู้ฟ้องคดี
- ความเสียหายหากจะมี ก็เกิดจากการกระทำของผู้ฟ้องคดีเอง
- ผู้ฟ้องคดีสมัครใจเสี่ยงเข้ารับความเสียหายเอง จึงฟ้องเรียกค่าเสียหายจากผู้ถูกฟ้องคดีมิได้

# ข้อพิจารณาในการทำคำให้การ หักล้างคำขอท้ายคำฟ้องคดีปกครอง



- คำขอที่ศาลอาจบังคับได้ (ม.๓๒ พรบ จัดตั้งศาลฯ)
- ฟ้องว่ากระทำการไม่ชอบด้วยกฎหมาย(ม.๕ วรรคแรก(๑))
  - สั่งเพิกถอนกฎหรือคำสั่งหรือสั่งห้ามการกระทำทั้งหมดหรือบางส่วน
- ฟ้องว่า ละเลยหรือล่าช้าต่อหน้าที่(ม.๕ วรรคแรก (๒))
  - สั่งให้หัวหน้า หรือเจ้าหน้าที่ ปฏิบัติตามหน้าที่ภายในเวลาที่ศาลกำหนด



# ข้อพิจารณาในการจัดทำคำให้การ หักล้างคำขอท้ายคำฟ้องคดีปกครอง (ต่อ ๑)



- ฟ้องเกี่ยวกับละเมิด ความรับผิดชอบ ฯลฯ
  - สั่งให้ใช้เงิน ให้ส่งมอบทรัพย์สิน ให้กระทำการ หรืองดเว้นกระทำการ ตามกำหนดระยะเวลาและเงื่อนไข(ถ้ามี)
- ฟ้องให้แสดงความเป็นอยู่ของสิทธิหรือหน้าที่
  - สั่งให้ถือปฏิบัติต่อสิทธิหรือหน้าที่ตามฟ้อง
- สั่งให้บุคคลกระทำการหรือละเว้นกระทำ เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมาย



# คำขอในคดีละเมิดทางปกครอง ที่ศาลปกครองไม่ อาจมีคำสั่งบังคับให้ได้ตาม ม.๓๒ พรบ.จัดตั้งศาลฯ



- อ้างว่าการลงโทษทางวินัย เป็นการละเมิดทำให้ผู้ฟ้องคดีเสียหาย ขอให้ศาลสั่งให้ผู้ฟ้องคดีออกโฆษณาแก้ไขภาพพจน์ของผู้ฟ้องคดี ทางหนังสือพิมพ์ หรือสื่ออื่น
- ขอให้สั่งให้ผู้บังคับบัญชาสอบสวนลงโทษทางวินัยแก่เจ้าหน้าที่ ผู้กระทำละเมิดต่อผู้เสียหาย
- ขอให้ศาลปกครองลงโทษทางอาญาแก่เจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิด

(ก.๓๐๐/๕๐,๓๒๕/๔๘)

# คำขอท้าย คำให้การ- คำแก้อุทธรณ์



- ขอศาลปกครองได้โปรดพิพากษายกฟ้อง (กรณีไม่มีประเด็นคัดฟ้อง)
- ขอศาลปกครองได้โปรดมีคำสั่งเพิกถอนคำสั่งรับคำฟ้อง และสั่งไม่รับคำฟ้องและให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ หรือพิพากษายกฟ้อง(กรณีมีทั้งประเด็นคัดฟ้องสิทธิฟ้องคดี และประเด็นเนื้อหาคดี)
- ขอศาลปกครองสูงสุดได้โปรดพิพากษากลับคำพิพากษาศาลปกครองกลาง โดยพิพากษายกฟ้องของผู้ฟ้องคดี
- สิทธิฟ้องคดีจึงระงับสิ้นไปแล้ว ขอให้ศาลมีคำสั่งให้จำหน่ายคดี

# กรอบของกฎหมายเกี่ยวกับคำให้การ



- **คดีแพ่ง – ให้จำเลยแสดงโดยแจ้งชัดในคำให้การ ว่าจำเลยยอมรับหรือปฏิเสธข้ออ้างของโจทก์ ทั้งสิ้นหรือบางส่วน**
- **รวมทั้งเหตุแห่งการนั้น**
- **คดีปกครอง- ให้ผู้ฟ้องคดียื่นคำให้การโดยชัดแจ้งแสดงการปฏิเสธหรือยอมรับข้อหาที่ปรากฏในคำฟ้องและคำขอท้ายคำฟ้องและเหตุแห่งการนั้น พร้อมส่งพยานหลักฐานตามที่และตามจำนวน ที่ตุลาการเจ้าของสำนวนกำหนด**
- **(คดีปกครองจะต้องปฏิเสธคำขอท้ายฟ้องด้วย)**

# เค้าโครงหลักของคำให้การคดีปกครอง



- ส่วนแรก
- บรรยายให้เห็นความเป็นมา ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมายและการกระทำตามที่ถูกฟ้องว่าชอบด้วยรูปแบบ ขั้นตอนและวิธีการ ถูกต้องตามกฎหมาย โดยสุจริต ใช้ดุลพินิจชอบ
- ส่วนที่สอง
- ยกข้อตัดฟ้อง ให้การต่อสู้กล่าวแก้ข้อกล่าวหาเป็นรายประเด็น
- ส่วนที่สรุปน้ำหนักคำให้การ และประเด็นหลักอ้างคำขอท้ายฟ้องและคำขอให้พิพากษายกฟ้อง ไม่รับฟ้อง และจำหน่ายคดี

# คุณพินิจในการจัดทำคำให้การแก้ต่างหน่วยงานและ เจ้าหน้าที่ของรัฐ ของพนักงานอัยการ



- ๑. กำหนดประเด็นสาระสำคัญให้ทำคำชี้แจงเพื่อใช้เป็นแนวทางในการยกประเด็นต่อสู้หักล้างข้ออ้างข้อกล่าวหาตามคำฟ้อง
- ๒. สอดแทรกหลักกฎหมายปกครอง คำพิพากษา แนววินิจฉัยของคณะกรรมการของรัฐที่เกี่ยวข้อง (ที่ผ่านการสืบค้นมาแล้ว)
- ๓. รับฟังความเห็นของตัวความในขอให้แก้ไขตกเติม และจัดทำคำให้การ และเพิ่มน้ำหนักเสริมเหตุผลของตัวความ
- ๔. ยกข้อตัดฟ้อง บทเหตุผลขยายความที่เป็นประโยชน์แก่คดี
- ๕. เรียบเรียง วิเคราะห์ แก้ไข แล้วจัดทำคำให้การยื่นต่อศาล

# สาระสำคัญของคำให้การคดีปกครอง



- ๑. ยกข้อต่อสู้ และเหตุผลเป็นข้อเถียงโดยแจ้งชัด กล่าวแก่ หรือหักล้างประเด็นตามคำฟ้อง และคำขอท้ายคำฟ้อง
- ๒. ต้องส่งพยานหลักฐาน ไปพร้อมกับคำให้การ
- ๓. กรณีอ้างพยานบุคคลให้ส่งคำชี้แจงของผู้นั้น
- ๔. ขอให้ศาลเรียกเอกสารได้เฉพาะกรณีที่เกี่ยวข้องว่าเอกสารของ ฝ่ายผู้ฟ้องคดีไม่ชอบด้วยกฎหมาย ( ค.๒๗๘/๒๕๔๕ )
- ๕. มีคำขอให้ยกฟ้อง ไม่รับฟ้อง จำหน่ายคดี ฯลฯ

# ประเภทคดีที่ฟ้องว่าหน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่กระทำความผิดในการปฏิบัติหน้าที่



- ก.คดีแพ่ง
  - – ฟ้องว่าละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่ ทางกายภาพ หน้าที่ ปกติ หรือ บริหารทั่วไป กระบวนยุติธรรมอาญา
- ข.คดีปกครอง
  - – ฟ้องว่าละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่ โดยใช้อำนาจตาม กฎหมาย กฎ คำสั่งทางปกครอง คำสั่งอื่น หรือละเลยต่อ หน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร

# ละเมิดกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ผู้ศาล

## ยุติธรรม แต่ถ้าละเลยล่าช้า เป็นคดีปกครอง

- ม.๔ พรบ วิธีปฏิบัติฯยกเว้น”การดำเนินงานตามกระบวนการยุติธรรมทางอาญา“ไม่นำ พรบ.นี้มาบังคับ(ไม่ใช่การกระทำทางปกครอง)
- **หลักพิจารณา-** ถ้ากระทำตามกรอบอำนาจตามวิ.อาญา แต่กระทำไม่ชอบ ชั้นศาลยุติธรรม /- ถ้ากระทำนอก กรอบ วิ.อาญา เช่นละเลยล่าช้าไม่คืนของกลาง เป็นละเมิดทางปกครอง
- **เปรียบเทียบ** – ละเลยไม่คืนของกลาง เป็นคดีปกครอง(คำวินิจฉัยชี้ขาดที่ ๒๖/๒๕๕๑) แต่ถ้าคืนของกลาง(ตามหน้าที่) แต่คืนไม่ถูกต้องครบถ้วนเป็นละเมิดอันเกิดจากกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ชั้นศาลยุติธรรม(คำวินิจฉัยชี้ขาดที่ ๓๑/๒๕๕๑)





# การดำเนินการจัดทำคำให้การ



- ๑. ตรวจสอบประเด็นฟ้อง เพื่อตัดฟ้อง หักล้างข้อกล่าวหา
- ๒. สืบค้นกฎหมาย กฎ คำพิพากษา ฯลฯ ที่เกี่ยวข้อง
- ๓. กำหนดประเด็นต่อสู้ และข้อเถียง ทั้งประเด็นตัดฟ้อง ประเด็นหลักหรือเนื้อหา ประเด็นรอง/เสริม – คำขอทั้งข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย
- ๔. รวบรวมพยานหลักฐานอ้างอิงประกอบข้อต่อสู้ตามลำดับ
- ๕. ร่างเค้าโครงคำให้การ ก่อนขยายความเป็นคำให้การ

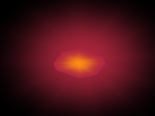
# รูปแบบคำให้การ

- (รูปแบบคำให้การคดีปกครอง ไม่มีระเบียบกำหนดไว้)
- อาจทำเป็นหนังสือราชการ หรือแบบคำให้การคดีแพ่งก็ได้
- ระบุ “คำให้การ คดีหมายเลขดำที่ ชื่อศาล วันเดือนปี ระหว่าง ผู้ฟ้องคดี – ผู้ถูกฟ้องคดี ผู้รับมอบอำนาจให้ดำเนินคดี
- ที่อยู่ผู้ถูกฟ้องคดี ผู้รับมอบอำนาจ โทรศัพท ุรหัสไปรษณีย์
- ข้อความว่าขอปฏิเสธคำฟ้องทั้งสิ้น หรือขอปฏิเสธดังนี้
- ยกประเด็นฟ้อง ขึ้นปฏิเสธและแสดงเหตุแห่งการปฏิเสธ
- สรุปรว่าข้อเท็จจริง ข้อกฎหมายตามคำให้การ หักล้างคำฟ้องได้แล้ว
- ขอให้พิพากษายกฟ้อง หรือสั่งไม่รับฟ้อง - จำหน่ายคดี



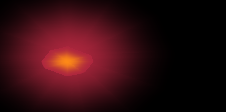
# การฟ้องแย้งในคำให้การ

- ส่วนแรกเป็นคำให้การ ส่วนหลังเป็นฟ้องแย้ง
- นำเหตุแห่งการปฏิเสธในคำให้การ ขึ้นกล่าวอ้างสิทธิและฟ้องแย้ง เรียกร้องตามสิทธิ
- ฟ้องแย้งต้องมีข้อความครบถ้วนตามมาตรา ๔๕ พรบ.จัดตั้งฯและ เสียค่าธรรมเนียมศาล
- ฟ้องแย้งต้องเกี่ยวกับฟ้องเดิม และอยู่ในอำนาจศาลปกครอง
- ฟ้องแย้งต้องกระทำภายในกำหนดเวลาฟ้องคดีปกครอง



# ตัวอย่างประเด็นตัดฟ้อง

- ๑. ไม่มีสิทธิฟ้องเพราะไม่ได้รับผลกระทบให้เดือดร้อนเสียหาย
- ๒. ไม่มีสิทธิฟ้องคดีเพราะไม่ใช่วัตถุประสงค์ขององค์กรผู้ฟ้อง
- ๓. ความเดือดร้อนหรือเสียหายตามคำฟ้องอาจหลีกเลี่ยงได้
- ๔. ความเดือดร้อนหรือเสียหายระงับไปก่อนฟ้องแล้ว
- ๕. คำฟ้องไม่ใช่คดีปกครอง
- ๖. เป็นฟ้องซ้ำ หรือฟ้องซ้อน
- ๗. ฟ้องโดยผิดเงื่อนไขฟ้องคดี(ม.๔๒,๔๕ และ ๗๒ พรบ ศาล)



# ตัวอย่างประเด็นตัดฟ้องที่สำคัญ กรณีฟ้องขอให้พิพากษาเพิกถอนคำสั่ง(วินัย)



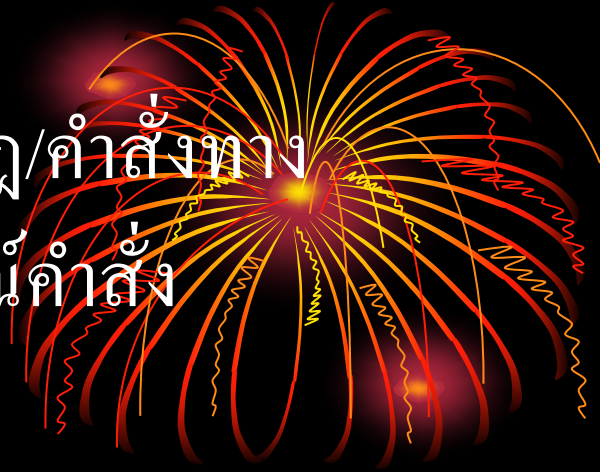
- ๑.มิได้ยื่นฟ้องภายในกำหนด( ๙๐ วัน และ ๑ ปี) และไม่ใช้ข้อยกเว้นตาม ม.๕๒
- ๒. ไม่ได้อุทธรณ์ในกำหนด(แม้จะรับวินิจฉัย)/ ไม่ได้อุทธรณ์คำสั่งหลัง/ และขอขยายระยะเวลาอุทธรณ์โดยขัดต่อกฎหมาย
- ๓. หนังสือไม่มีลักษณะเป็นคำอุทธรณ์หรือโต้แย้ง
- ๔. ฟ้องในเรื่องที่มิได้อุทธรณ์โต้แย้งไว้
- ๕. ฟ้องก่อนครบกำหนดวินิจฉัยอุทธรณ์

# ประเด็นตัดฟ้องเรื่องระยะเวลาฟ้องและอุทธรณ์

- มีได้ฟ้องภายใน ๙๐ วันนับแต่วันรับทราบผลวินิจฉัยอุทธรณ์หรือพ้นกำหนดเวลาพิจารณาอุทธรณ์ ๙๐ วัน (รวมเป็น ๑๘๐ วัน)
- ฟ้องละเมิดเกิดจากทะเลาะหน้าที่ใช้ทั้ง ๙๐ วัน และ ๑ ปี
- เรื่องอุทธรณ์ – ๑.ฟ้องคดียังไม่พ้นระยะเวลาพิจารณาอุทธรณ์
- ๒.อุทธรณ์เกินกำหนด – ไม่ชอบ แม้จะรับวินิจฉัยให้
- ๓.อุทธรณ์เกินกำหนดเพราะได้รับอนุญาตให้ขยายระยะเวลา
- ๔.หนังสือไม่มีลักษณะเป็นอุทธรณ์
- ๕.ยื่นอุทธรณ์ต่อบุคคลอื่นที่ไม่มีอำนาจหน้าที่วินิจฉัย



# กรณีที่ฟ้องศาลปกครองกล่าวหาว่าออกกฎ/คำสั่งทาง ปกครองโดยละเมิดได้ โดยไม่ต้องอุทธรณ์คำสั่ง



- ๑. คำสั่งของรัฐมนตรี
- ๒. คำสั่งของคณะกรรมการ(ไม่ว่าตั้งตามกฎหมายหรือไม่)
- ๓. คำสั่งที่ไม่มีคู่กรณี(เว้นแต่มีกฎหมายเฉพาะให้อุทธรณ์)
- ๔ คำสั่งทางปกครองทั่วไป (เช่นประกาศประกวดราคา)
- ๕. คำสั่งทางอาจฟ้องต่อศาลปกครองได้ตามมาตรา ๕๐ แห่งพรบ.  
จัดตั้งศาลปกครองฯ เช่น คำวินิจฉัยอุทธรณ์
- ๖. เป็นกรณีออกกฎ

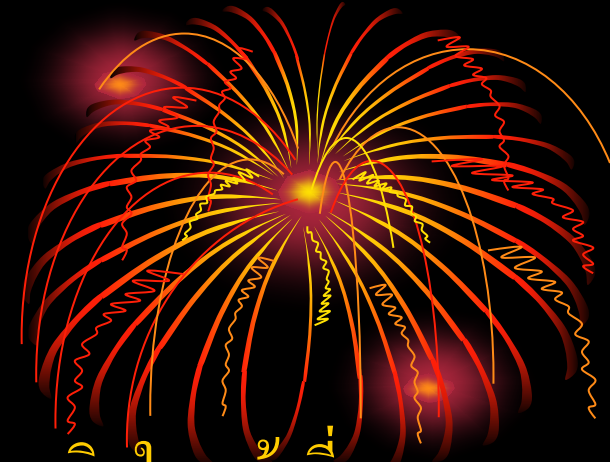
# ข้อต่อสู้กรณีฟ้องว่า ก.คลังมีความเห็นแจ้งหน่วยงาน ออกคำสั่งโดยไม่ปฏิบัติตามม.๓๐ พรบ วิธีปฏิบัติฯ

- ฟ้องว่า ก.คลัง มีความเห็นแจ้งมาให้หน่วยงานออกคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ชดใช้เงิน โดยไม่ปฏิบัติตาม ม.๓๐ วิธีปฏิบัติฯ
- ๑.เป็นกระบวนการทบทวน ไม่ใช่กระบวนการพิจารณา
- ๒.เป็นข้อเท็จจริงที่ปรากฏในคำให้การผู้ฟ้องคดี
- ๓.ให้โอกาสยื่นอุทธรณ์คำสั่ง เป็นการให้โอกาสตามม.๓๐
- ๔.ตามระเบียบฯ ไม่ได้กำหนดให้ ก.คลังต้องแจ้งให้หน่วยงานแต่งตั้ง กกก.สอบข้อเท็จจริงอีก





# เค้าโครงคำให้การ



- ก.กรณีผู้เสียหายฟ้องหน่วยงาน เพราะเจ้าหน้าที่ละเมิดในหน้าที่ อาจต่อสู้อื่นในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้
- ๑.มอบอำนาจฟ้องคดีไม่ถูกต้อง ไม่มีสิทธิฟ้อง
- ๒.การกระทำตามฟ้องไม่ใช่การกระทำในการปฏิบัติหน้าที่
- ๓.เจ้าหน้าที่มิได้กระทำละเมิด หรือเกิดจากผู้เสียหายเอง
- ๔.ค่าเสียหายไม่มีอยู่จริง ปราศจากมูลอันจะอ้างกฎหมาย
- ๕.คำขอท้ายคำฟ้อง ศาลบังคับให้ไม่ได้ (ม.๗๒)

# เค้าโครงคำให้การ กรณีเจ้าหน้าที่ผู้รับคำสั่งให้ชดใช้ เงินเพื่อละเมิด ฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่ง



- ๑.ตัดฟ้องเรื่องเกี่ยวกับอุทธรณ์ไม่ชอบ
- ๒.ปรากฏจากการสอบข้อเท็จจริงว่ากระทำละเมิด โดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง และข้อกฎหมายสนับสนุน
- ๓.กระบวนการออกคำสั่งชอบ
- ๔.สัดส่วนจำนวนเงินที่กำหนดให้รับผิดชอบ
- ๕.กรณีเรียกค่าเสียหาย/ เกิดจากผู้เสียหายเอง/ มิได้ไขข่าว

# เค้าโครงคำให้การกรณีฟ้องว่าละเมิดโดย ละเลย หรือล่าช้าต่อหน้าที่ ฯ และเรียกค่าเสียหาย

- ๑. ประเด็นตัดฟ้อง – มิได้ร้องเรียนให้ปฏิบัติหน้าที่เสียก่อน
- ๒. ประเด็นเนื้อหา - ไม่มีกฎหมายกำหนดให้มีหน้าที่ต้องปฏิบัติ
  - - วินิจฉัยและสั่งคำขอไปแล้ว ไม่สั่งคำขอใหม่ไม่เป็นละเลย
  - - ข้อร้องเรียนไม่มีมูลจึงไม่พิจารณา ไม่ใช่ละเลย
  - - เป็นละเลยต่อหน้าที่ตามนิติสัมพันธ์ทางแพ่ง
  - - ข้อที่ฟ้องว่าละเลยต่อหน้าที่ ได้มีการปฏิบัติแล้ว
  - - มิได้เสียหายจริง หรือไม่ถึงฟ้อง ปราศจากมูลจะอ้างได้



# เค้าโครงคำให้การ กรณีฟ้องว่า กพว.อ. ละเลยไม่รีบ พิจารณาคำร้องเรียน (คดีดำ ๑๖๔๘/๒๕๕๐)



- ฟ้องว่าหน่วยงานรับหลักประกันซองไม่เป็นธรรม ร้องเรียนแต่
- กพว.อ. ไม่วินิจฉัย เป็นการละเลยต่อหน้าที่ เรียกค่าเสียหาย
- ประเด็นคัดฟ้อง – เป็นหนังสือขอความช่วยเหลือ ไม่ใช่ร้องเรียน
- กพว.อ. มีอำนาจวินิจฉัยเฉพาะเรื่องผลการพิจารณาและขั้นตอนการพิจารณาที่จะต้องดำเนินการเสนอราคาใหม่เท่านั้น
- รับหลักประกันซองเป็นการใช้สิทธิตามสัญญา ไม่ต้องอุทธรณ์
- ฟ้อง กพว.อ. ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ไม่ได้ และ ค่าเสียหายไม่มีจริง

# ศึกษา คำโครงการำให้การ คดีดำที่ ๘๘๗/๒๕๕๘

- **สรุปคำฟ้อง** - อธิการบดีสั่งปลดออก สภามหาลัย ยกอุทธรณ์และเปลี่ยนระดับโทษเป็นไล่ออกไม่ชอบ ขอให้เพิกถอน และเรียกค่าเสียหาย และฟ้องประเด็นกระบวนการสอบสวนหลายข้อ
- **ประเด็นตัดฟ้อง** - ไม่ได้อุทธรณ์คำสั่งใหม่ที่ไล่ออก
- **ประเด็นหลัก** - บรรยายตามลำดับว่า กระทำผิดวินัยร้ายแรง
- **ประเด็นรอง** - แก้ข้อหาว่ากระบวนการสอบสวนไม่ชอบ
- **ประเด็นละเมิด** - ไม่มีสิทธิเรียกร้องค่าเสียหาย

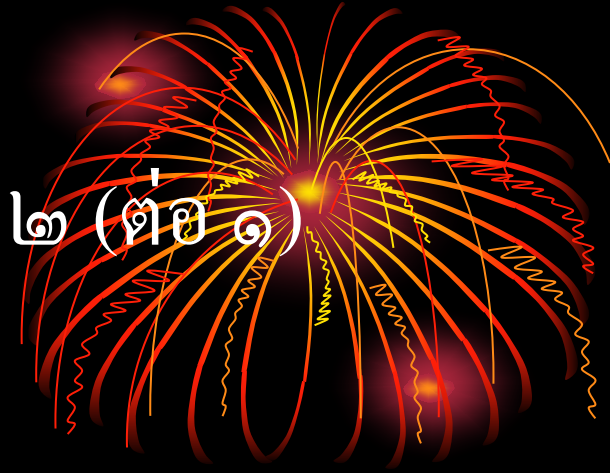


# เค้าโครงคำให้การ คดีดำที่ ๒๓๘/๒๕๕๒



- สรุปคำฟ้อง – ผู้ฟ้องคดีเป็น ผวก.สถาบันฯ ละเลยไม่เรียกเงินที่จ่าย ไม่โดยไม่ชอบคืบจากเจ้าหน้าที่ จนล่วงเลยอายุความ ฟ้องขอเพิกถอนคำสั่งหน่วยงานที่สั่งให้ชดใช้เงินเพื่อละเมิด
- สรุปคำฟ้อง – คำให้การ เป็นรายประเด็น
- ให้การตัดฟ้อง – มิได้อุทธรณ์ในกำหนด ขอบยายไม่ได้
- ให้การประเด็นเนื้อหารายการสอบสวนข้อเท็จจริงและหลักฐานฟังว่า ผู้ฟ้องคดีประมาทเลินเล่ออย่างร้ายไม่ส่งเรื่องฟ้องเรียกเงินคืนในอายุความ ทำให้หน่วยงานเสียหายเรียกเงินคืนไม่ได้

# เค้าโครงคำให้การ คดีดำ ๒๓๘/๒๕๕๒ (ต่อ ๑)



- ให้การประเด็นเนื้อหา (ต่อ )
- ผู้ว่าฯมีหน้าที่บริหารกิจการ รวมถึงดูแลทรัพย์สินไม่ให้เสียหายจึงต้องรับผิดชอบโดยไม่ได้ส่งเรื่องไปฟ้องเรียกเงินคืน
- สรุปคำฟ้อง – คำให้การเป็นรายประเด็น
- ๑.ฟ้องว่าอนุมัติจ่ายไปตามข้อบังคับโดยชอบไม่เป็นละเมิด

ให้การว่า “ ฎีกาหลังว่าข้อบังคับ ไม่ชอบแต่ไม่เรียกเงินที่จ่ายไปตามข้อบังคับนั้นคืนจากพนักงานผู้รับเงิน เป็นละเมิด

# เค้าโครงคำให้การคดีดำที่ ๒๓๘/๒๕๕๒ (ต่อ ๒)



- ฟ้องอ้างว่า – ได้มอบให้รองไปดูแลเรื่องนี้แล้ว ผู้ว่าการจึงไม่ต้องรับผิดชอบ
- ให้การว่า - ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ว่าการต้องรับผิดชอบ จะปิด โยนความรับผิดชอบไปให้รองผู้ว่าการให้รับผิดชอบโดยลำพังไม่ได้
- ฟ้องอ้างว่า - ผู้ฟ้องคดีมิได้ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงเพราะฝ่ายกฎหมายไม่เคยเสนอแนะให้ฟ้องเรียกคืนเงินในอายุความ
- ให้การว่า – ยกเหตุนี้แก้ตัวไม่ได้ เพราะผู้ฟ้องคดีไม่ได้สั่งหรือสอบถามเรื่องอายุความเป็นการละเลยต่อหน้าที่ผู้ว่าการ



# เค้าโครงคำให้การ คดีดำ ๒๓๘/๒๕๕๒ (ข้อ ๓)

- ฟ้องอ้างว่า – คณะกรรมการของสถาบันไม่เคยมีมติให้เรียกคืนเงิน ผู้ฟ้องคดีต้องรอมติ จึงมิได้ประมาณเงินเล่ออย่างร้ายแรง
- ให้การว่า - เป็นหน้าที่โดยตรงของผู้ว่าการที่จะต้องระมัดระวังในการเรียกเงินคืน และก็ไม่เคยเสนอให้คณะกรรมการพิจารณาด้วย
- ฟ้องอ้างว่า – ไม่ได้จับด้านกฎหมาย จึงประมาณเงินเล่อธรรมดา
- ให้การว่า - ปพพ.ใช้ตั้งปี ๒๕๔๖ วิญญูชนทราบดีว่าการฟ้องร้องต้องมีอายุความ จึงประมาณเงินเล่ออย่างร้ายแรงเพราะระมัดระวังต่ำกว่าวิสัยของวิญญูชน
- ฟ้องว่า – ให้รับผิดสูงเกินไป / ให้การว่า เหมาะสมแล้ว

# แนวทางทำคำให้การ คดีฟ้องว่ากระทำละเมิด โดย ไม่ออกคำสั่งเลื่อนชั้นเงินเดือนให้ผู้ฟ้องคดี ๒ ชั้น



- การพิจารณา ประเมินผลงานชอบด้วยหลักเกณฑ์และกฎหมาย
- ผู้ฟ้องคดีมีผลงานด้อยกว่าผู้ที่ได้เลื่อน ๒ ชั้น(ส่งเปรียบเทียบ)
- ผู้ฟ้องคดีไม่ได้แสดงให้เห็นว่ามีผลงานต้องด้วยหลักเกณฑ์ที่จะ  
ได้รับการพิจารณาเลื่อนให้ ๒ ชั้น คงกล่าวอ้างว่าผู้บังคับบัญชา  
ชั้นต้นเสนอให้ ๒ ชั้นมา โดยตลอด ซึ่งไม่ผูกพันผู้สั่งเลื่อนชั้น
- ผู้ฟ้องคดีไม่ได้แสดงว่ามีผลงานเหนือกว่าและควรจะได้ ๒ ชั้น  
แทนที่ข้าราชการที่ได้เลื่อน ๒ ชั้นคนใดตามคำสั่งเลื่อนเงินเดือน
- คำสั่งเลื่อนให้ ๑ ชั้นจึงชอบ ขอให้พิพากษายกฟ้อง

# แนวทางทำคำให้การคดีฟ้องว่ามีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดี เป็นผู้ทำงาน โดยละเมิด ให้เพิกถอน/ใช้ค่าเสียหาย

- คำสั่งเวียนแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ทำงาน ได้กระทำโดยถูกต้องตามรูปแบบและขั้นตอนตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.๒๕๓๕ (ชี้แจงละเอียด)
- สภาพและสถานะของผู้ฟ้องคดีเห็นได้ชัดว่าไม่มีศักยภาพที่จะเข้าประมูลทำสัญญาจัดซื้อจัดจ้างกับทางราชการได้อีก
- ปัจจุบัน ผู้ฟ้องคดีก็ยังไม่แก้ไขศักยภาพให้เห็นว่าสามารถเข้าทำงานในการประมูลและทำสัญญากับทางราชการได้ จึงไม่มีเหตุให้เพิกถอนคำสั่งทำงานและไม่มีสิทธิเรียกค่าเสียหายอนาคตที่ไม่แน่นอน

# ประโยชน์ที่ควรใช้ในการอุทธรณ์ คัดค้านคำพิพากษา



- ไม่เห็นพ้องด้วยคำพิพากษาศาลปกครองชั้นต้น จึงขออุทธรณ์คัดค้านต่อศาลปกครองสูงสุด ดังต่อไปนี้
- คำวินิจฉัยพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นในประเด็นนี้ จึงคลาดเคลื่อนต่อข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในสำนวนคดีนี้
- ข้อกฎหมายที่ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัยพิพากษา จึงยังไม่ถูกต้องตามกฎหมาย หรือ ขัดแย้งต่อกฎหมาย
- คำขอ ให้พิพากษา ยืน ยก แก้ กลับ และให้พิพากษาอย่างไร

# ฟ้องเอกชนที่ร่วมทำละเมิดทางปกครอง กับ เจ้าหน้าที่ ต่อศาลปกครองได้



- คำวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ ที่ ๕/๒๕๔๘

ฟ้องเรียกค่าเสียหายจากหน่วยงาน กรณีเจ้าหน้าที่  
ของรัฐกระทำละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับเอกชนด้วย  
เอกชนซึ่งร่วมกระทำละเมิด ก็อยู่ในอำนาจ  
พิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง เพราะมูลความแห่งคดีเดียวกัน  
ชอบที่จะดำเนินกระบวนการพิจารณาที่ศาลเดียวกัน

# เงื่อนไขและข้อจำกัดการอุทธรณ์คำพิพากษา หรือคำสั่ง ศาลปกครองชั้นต้น



- ต้องอุทธรณ์คำพิพากษาภายใน ๓๐ วันนับแต่วันมี(วันอ่านหรือวันสั่งลงอ่าน) คำพิพากษา มิฉะนั้นคดีถึงที่สุด (ขยายไม่ได้ ม.๓๓)
- คำแก้อุทธรณ์ขอขยายได้ (ไม่มี กม.หรือระเบียบ ฯ ห้าม)
- คำสั่งระหว่างพิจารณาอุทธรณ์ภายใน ๓๐ วันได้เฉพาะกรณีที่ระเบียบกำหนดให้อุทธรณ์ได้ เช่น คำสั่งไม่รับฟ้องหรืออุทธรณ์จำหน่ายคดีโดยไม่มีวินิจฉัยคดี
- เห็นด้วยในผลคำพิพากษา ก็ยังอุทธรณ์โต้แย้งเหตุผลที่วินิจฉัยในคำพิพากษาที่ไม่เห็นด้วยได้ ( อ.๓๒๐/๒๕๔๘)